

VIERKLANK

Nieuws & inspiratie
Huis-aan-huis

In dit nummer o.a.:

Jaargang 3

nr. 1

Lente 2012

- Een pastoor doet toch niks... dan alleen de mis in het weekend?
- Parochie en kerk van Biezenmortel
- "As we ons pastorke maar houwe!"
- De kogel is door de kerk
- 20 Jaar rouwkamer Berkel
- Johannes XXIII, een lachende paus

Een pastoor doet toch niks... dan alleen de mis in het weekend?

Een pastoor heeft anno 2012 een ongelooflijk gevarieerd en boeiend bestaan. Een leven dat te maken heeft met God en mensen.

Zo zijn er vergaderingen met besturen en werkgroepen van twee parochies, dekenale organen, bisdom, fusiebesprekingen, de agenda's staan er (te) vol van.

Het houden van spreekuur, telefoongesprekken, inzegenen van huizen en bedrijven, het doen van huisbezoek, ziekenbezoek, rouwbezoek rondom de uitvaart, gelegenhedenbezoek, bepaalde recepties, verpleeghuizenbezoek, verzorgingshuizenbezoek, jubilea-bezoek, nabestaandenbezoek, we bezoeken en racen wat af. Het voorbereiden en houden van informatieavonden over doop, communie, vormsel, huwelijk, gesprekken met kinderen inzake de eerste

communie, het vormsel, huwelijksgesprekken, probleemgesprekken, biechtgesprekken, interviews, we praten maar bovenal luisteren veel. Toezicht houden op gebouwen, bellen van bedrijven, restauratiezorgen, bankzaken, dagelijkse post, het inplannen

van activiteiten en vieringen, voorbereidingen treffen voor vieringen, regelen van bijzondere vieringen, voorbereiden van de kerkberichten in de Schakel, artikeltjes schrijven voor allerlei blaadjes; internetten en mailen, het bijwonen

van studiedagen, voorbereiden van bijeenkomsten en feesten, koffie drinken met vrijwilligers, er is van alles om voor te zorgen.

Het voorgaan bij dopen, huwelijken, uitvaarten, jubilea, boetevieringen, vormsels, dit alles voorbereiden en vieren, het kost tijd.

Het gezicht laten zien bij dorpsactiviteiten, het rondgaan op de scholen, het bijpraten en

ontmoeten van collega's, al het nuttige wordt met het aangepaste verenigd.

Het toedienen van de ziekenzalving bij dag en ontij, het brengen van de ziekencommunie, men mag er altijd voor klaar staan.

Het danken en bidden voor alle wel en wee van mensen in het breviergebed. Met rust en regelmaat eten en zorgen voor voldoende slaap en wat

ontspanning. En ook alle vakliteratuur bijhouden en wat studeren.

O ja, en de mis vieren, inderdaad, ook 3 keer in het weekend en 4 doordeweekse vieringen.

Hoezo heeft een pastoor een saai bestaan? Meer variatie kan ik moeilijk bedenken.

Pastoor Pieter Scheepers

COLOFON

VIERKLANK is een uitgave van de vier parochiekernen Berkel – Enschoot – Udenhout – Biezenmortel. Vierklank wordt verspreid onder alle inwoners van de vier dorpen én alle voorkeurparochianen die elders wonen.

Het doel van Vierklank is: een positieve bijdrage te leveren aan de levensvatbaarheid van onze geloofsgemeenschap in de vier parochiekernen, zowel nu als in de toekomst.

Mocht u willen reageren op de inhoud of ontvangst van dit blad dan kunt u dit doen via het parochiesecretariaat.

Heel veel kerkgangers hebben op hun eigen wijze meegewerkt aan de totstandkoming, de verspreiding én de financiering van de Vierklank zodat dit informatiemagazine mogelijk werd.

Redactie:

De redactie van Vierklank is samengesteld uit een afvaardiging vanuit alle vier de parochiekernen:

- Cees van der Poel (Berkel)
- Harold Vugs (Enschoot) secretaris
- Wim Maarse (Udenhout) eindredactie
- Frank Scheffers (Biezenmortel)
- Pastoor Pieter Scheepers (pastoraal team) teamleider

Fotografie:

Masja Vlamincx-Roosen
collectie C. van den Bersselaar

Ontwerp & vormgeving:

Arjan Robben

Drukwerk: Elka - Tilburg

Parochie en kerk van Biezenmortel

In het hart van het kerkdorp Biezenmortel is de parochiekerk te vinden. Het grote gebouw dat vast aan de kerk is gebouwd was oorspronkelijk in gebruik als studieklooster van de orde van de Kapucijnen.

Een eigen kerk voor de buurtschappen 't Winkel, d'n Biezenmortel, Hooghout en de Zandkant

Rond 1919 hadden de bewoners van de toen nog Udenhoutse buurtschappen behoefte aan een eigen parochiekerk. De buurtschappen kerkten toen in Udenhout. Voor de dagelijkse kerkgang was dat toch een hele afstand, zeker wanneer je beseft dat de meeste kerkgangers de weg te voet aflegden. De boeren van de Biezenmortelse buurtschappen zorgden voor de schenking van de grond en de Kapucijnen waren bereid er een studieklooster met een kleine parochiekerk op te bouwen. In 1919 ging de eerste schop de grond in. Het gebouw is opgetrokken in de voor de Kapucijnen kenmerkende bouwstijl. De Kapucijn Felix van Dennenburg, in de wereld Kees Baijens, was de architect en bouwmeester van de orde en ook degene die het klooster in Biezenmortel ontwierp. Het principe van de orde was om hun kloosters sober te bouwen. Het grote gebouw werd dus maar op enkele plaatsen verwarmd. De kamers (cellen) van de Kapucijnen, de studiekamers en de werkvertrekken kenden geen stookgelegenheid. Alleen de keuken en de refter

konden verwarmd worden met een kachel. De kamer van de Gardiaan (de kloosteroverste) lag boven de refter; er liep een schoorsteen door de kamer. Wellicht kende hij het spreekwoord 'wie het dichtst bij het vuur zit...'. Het kloostercomplex was oorspronkelijk volledig omgracht, zelfs het parochiekerkhof lag binnen de gracht. De overleden kloosterlingen werden op het eigen kerkhof begraven op de

binnenplaats van het klooster. In september 1921 was het klooster bijna geheel afgebouwd. De eerste kloosterlingen betrokken het klooster voor "hogere studiën". Het waren in hoofdzaak jonge fraters (de toekomstige paters Kapucijnen) die zich op wijsbegeerte toeleiden en jonge broeder-novicen..

Een dorpskern rondom de kerk

De Kapucijnen hebben Biezenmortel op de kaart gezet. Waar van te voren nog slechts sprake was van enkele losse buurtschappen ontwikkelde sinds de bouw van de klooster

met kerk zich rondom de kerk een kleine dorpskern. Er werden enkele nieuwe boerderijen gebouwd aan de weg naar de kerk. Er kwam bedrijvigheid in de vorm van een café, een winkeltje en in 1921 werd gestart met de bouw van een eigen school.

Rectoraat Biezenmortel

In 1921 werd begonnen met de stichting van een rectoraat, een gedeeltelijke afscheiding van de parochie Udenhout. In Biezenmortel werd dan in de regel niet gesproken over de pastoor maar over pater rector. Als patroon van de nieuwe

hulpparochie werd door het bestuur van de Kapucijnen St Joseph aangewezenen. Langzaam maar zeker maakte het

rectoraat zich geheel los van Udenhout. Van meet af aan konden de overledenen uit Biezenmortel al op het eigen kerkhof begraven worden. Dopen en trouwen bleef voorbehouden aan de Udenhoutse pastoor. In 1953 verleende pastoor Mutsaers toestemming om te dopen in de Biezenmortelse kerk. Trouwen in de Biezenmortelse kerk werd mogelijk na de toestemming van bisschop Bekkers eind 1961. Pas in 1981 groeide Biezenmortel uit tot een zelfstandige parochie.

Kerk en klooster van elkaar gescheiden

Toen in de jaren zestig de studenten van de Kapucijnen verhuisden naar de Tilburgse Theologisch faculteit werd het klooster verkocht aan de zusters Franciscanessen van Etten die het bestemden als bezinningshuis. Toen ook de zusters in 1994 vertrokken werd het klooster in gebruik genomen als groepsaccommodatie Beukenhof. De kerk bleef voor de parochie behouden, en na al die jaren is de pastor van Biezenmortel nog steeds een lid van de Kapucijnenorde.

Frank Scheffers

Pasen in het licht van een nieuwe parochie

We staan aan het begin van de Goede Week. De Hosanna's van Palmzondag zullen nog even naklinken en het enthousiasme van de menigte zal nog wel even duren, maar ondertussen wordt het lot van Jezus bezegeld. De toch al hoog opgelopen spanningen tussen Jezus de "nieuwlichter" en de "bewakers van het ware geloof in Israël" kwamen tot een breekpunt toen Jezus ook nog eens een keer de kooplieden van de tempelgronden verdreef. Zijn tegenstanders spanden samen en al spoedig was zijn lot definitief bezegeld. Ze moesten van Hem af. Alleen een kruis was nog goed genoeg. De heidenen zouden de klus wel klaren. Het moest afgelopen zijn.

Nog eenmaal een hoogtepunt voor de definitieve afgang: Maaltijd met de getrouwen. Lichaam gebroken, bloed vergoten. En daarbij de woorden "Blijft dit doen ter nagedachtenis aan Mij....."

Blijft dit doen???? Is er dan nog toekomst? Het is niet te geloven: de leider aan het kruis en de leerlingen ondergedoken.....wat toekomst? Als er "toekomst" was, lag die in Gods hand. Alleen Jahweh kan nog redding brengen. En inderdaad: Er was kruis en dood, maar ook een leeg graf. De vermoorde

Jezus bleek te leven! Licht, vrede en vreugde overwonnen de duisternis en hopeloosheid. Het werd Pasen.

Wij staan aan de vooravond van de nieuw te vormen parochie Zalige Paus Johannes XXIII. Ook wij vragen ons af, "is er nog toekomst?" Alles lijkt onzeker, nieuwe wegen moeten worden ingeslagen, verworven zekerheden zijn niet meer. Net als de leerlingen van Jezus voelen wij ons verlaten en onze

kerheden overvallen ons. Zoveel vragen komen op ons af. Hoe moet het verder? En dan is het Pasen, het grote licht breekt door. De wereld ziet er ineens heel anders uit. We hebben een boodschap te verkondigen: de Heer is waarlijk verrezen. En wij trekken de wereld in om deze gebeurtenis, die alle andere gebeurtenissen in de geschiedenis van de mensheid overtreft uit te dragen. En dat doen wij in een krachtige samenwerking van parochies die vitaliteit uitstraalt en vooral hoop op toekomst biedt. De verrezen Heer weten wij nabij. Zijn goede Geest zet mensen op weg om een Lichtpunt te zijn voor anderen, Hij leeft omdat door Hem mensen opnieuw kunnen beginnen en de uitdaging durven aangaan om te gaan samenwerken in een nieuwe parochie.

Een nieuwe start, een nieuwe geboorte van een vitale geloofsgemeenschap die samen willen zingen "Christus is verrezen, halleluja".

In deze overtuiging wens ik U allen een Zalig Pasen en een gezegende voorbereiding op onze nieuwe Zalige Paus Johannes XXIII-parochie.

G.B.M. Looyard, pastoor

“As we ons pastorke maar houwe!”

Ik loop op zondag naar de kerk en denk nog een keer na over de beslissing van 26 januari. Een lang traject is aan het fusiebesluit van de kerkbesturen vooraf gegaan. Ik kan me de levendige gesprekken in de diverse pastorieën nog herinneren. Ik stap stevig door in de vrieskou en vraag me af wat onze trouwe parochianen vinden van deze ingrijpende beslissing. Na de mis vind ik Mien Vugs en Joke Coomans achter een bakje koffie in de pastorie. Twee hele trouwe supporters van onze parochie en met een warm hart voor de kerk. De “harde kern” zouden ze bij Willem II zeggen. Beide hebben een hoop schik en er wordt veel gelachen bij de koffie.

Ik ben benieuwd naar hun mening over de fusie en wacht nog even op zo’n warme schaterlach van Mien Vugs. Dan zijn beide gezichten plotseling heel serieus. “De nieuwe parochie?”, vraagt Mien. “Ach, een verandering kan ook meevalen.” Joke vindt het een verstandige keuze om nog geen hoofdkerk te benoemen. “Dat neemt de spanning wat weg”, vindt ze. In de afgelopen dagen heb ik gehoord van verschillende (oudere) dorpsgenoten dat ze echt niet ter kerke zullen gaan in een van de andere dorpen. Het verleden en de tegenstellingen zitten voor hen nog steeds te diep. Mien wuift die mening weg. “Het gaat om het geloof en niet om het verleden.” Toch is het niet voor iedereen zonder problemen. “Op de fiets is Udenhout wel erg ver voor iemand van mijn leeftijd. Berkel niet, want dat is geen vreemd gaan. Pieter woont daar en die is tenslotte ook van ons.” Toch zijn beide dames wel erg gehecht aan hun eigen kerk, waar ze zich de afgelopen jaren echt thuis hebben gevoeld.

Beide dames hopen dat de geloofsgemeenschap in hun dorp zo veel mogelijk

behouden blijft. “Als Pieter de mis doet, is het echt mis”, zegt Joke. “Ja”, voegt Mien daaraan toe, “Kennissen van mij zouden ook weer naar de kerk gaan als ze zo’n pastoor hadden. De kerk zit bij ons nog goed vol. Zeker als onze geweldige koren zingen.” Toch vindt Mien dat het geloof vanuit jezelf moet komen en niet alleen mag afhangen van de pastoor. Ze hopen dat we zo nog lang door kunnen gaan met Pieter. “Waar blijven we immers zonder zijn carnavalsmis?”, schaterert Mien. Ze vinden het belangrijk dat het pastoraal werk (thuisbezoeken) ook in de nieuwe parochie voldoende aandacht krijgt. “We zijn immers meer dan alleen een kerkgebouw en een mis.” Ze realiseren zich ook dat er “meer genieters zijn dan werkers”. Alhoewel de werkgroep bejaardenbezoek met een aantal enthousiaste vrijwilligers laat zien dat samenwerking heel goed mogelijk is. “Ik wil best koper poetsen in Udenhout”, mijmert Mien. “Maar voel je je dan thuis?”

“De samenvoeging van de parochies doen we voor de lange termijn”, zegt Joke. “Voor onze kleinkinderen. En toch weten we niet hoe de geloofsgemeenschap er dan uitziet. De huidige geloofsgemeenschap in stand houden is vechten tegen de bierkaai. Het is onze opdracht om dienstbaar te zijn en je naaste bij te staan: ‘leven in Jezus’. Dat is de nieuwe invulling van het geloof die pas in ontwikkeling is en waarvan we niet weten waar die heen gaat.” Mien beaamt dat: “Een andere beleving om weer dieper bij

jezelf te komen. Geloven is niet alleen kerk, maar ook jezelf”. De dames zijn het volledig met elkaar eens en komen tot de conclusie dat: “Deze overvloedige tijd zich keert en de mensen opnieuw zullen leren om te bidden.”

Joke schenkt nog een tweede bakje koffie in. “Angst van parochianen voor de fusie, drukt een stempel die niet hoeft”, vinden beide dames. “En tegenhouden heeft weinig zin als Den Bosch het voorschrijft. Kijk maar naar Moergestel en Diessen.” Joke vindt angst maar een slechte raadgever, alhoewel Mien hoopt dat onze geloofsgemeenschap wel behouden blijft. “Ik weet niet of het beter wordt”, overweegt Mien. “Maar ik weet ook niet waarom het minder zou worden”, voegt Joke toe. “Veranderingen zijn nodig en ik ben daar wel nieuwsgierig naar. We kunnen nu zelf vorm geven aan die veranderingen in plaats van te stappen in het keurslijf van Den Bosch.” Beide dames zijn er van overtuigd: “Pieter is niet bang. En dat is heel goed”. “As we ons pastorke maar houwe!”, voegt Mien toe. Met deze boodschap sturen ze me heen. De tijd zal ons veel leren. Hoe zeiden de dames het ook weer? Oh ja, “We moeten moedig zijn om mensen aan te spreken om te leven zoals Jezus leefde. Dat kan in vrijheid en in vreugde, als de liefde voor elkaar maar bestaat.” Mijn zondag kan niet meer stuk. En die fusie? Met zoveel vertrouwen? Laat maar komen!

Harold Vugs

Ieder mens moet aan de naam die hij draagt het gevoel verbinden uniek te zijn.

Anselm Grün

Mien Vugs en Joke Coomans.

De kogel is door de kerk

Donderdag 26 januari 2012 vond een historische bijeenkomst plaats. Op de pastorie in Udenhout kwamen alle bestuursleden van de vier parochies bijeen. Met maar één doel: te besluiten over de fusie van de parochies per 1 september 2012. Unaniem en in uitstekende onderlinge sfeer is dat besluit genomen. Maar tevens in het besef dat er een grote verantwoordelijkheid bestaat om in de nieuwe Johannes XXIII-parochie de vitale geloofsgemeenschap rond de bestaande kerken te behouden en te versterken. Na een voorbereiding van bijna twee jaar tekenden de vertegenwoordigers van de vier parochies een zogenaamde fusie/intentieverklaring.

Fusie/intentieverklaring

In de fusie/intentieverklaring zijn de belangrijkste zaken voor de totstandkoming van de nieuwe Johannes XXIII-parochie vastgelegd. Daarbij gaat het om voor de hand liggende onderwerpen als de naam van de parochie, de startdatum van de nieuwe parochie, de betrokken parochies en kerkgebouwen, de samenstelling van het pastorale team en het nieuw te vormen parochiebestuur. Maar ook praktische zaken komen in de fusie/intentieverklaring aan de orde, zoals het parochiesecretariaat en de organisatie en inrichting van de nieuwe parochie.

Over veel van die onderwerpen hebben we al eerder gecommuniceerd in de Vierklank en in bijeenkomsten in elk van de parochies. Hieronder zetten we de belangrijkste zaken uit de fusie/intentieverklaring op een rij.

- Pastoor Pieter Scheepers als pastoor van de nieuwe parochie, pastoor Godfried Looijaard, Pater Sjef van Laarhoven en Zuster Augusta de Groot blijven als leden van het pastoraal team actief in de nieuwe parochie en in hun vertrouwde parochiekern. Zij bepalen samen het pastoraal beleid van de parochie.
- Er worden geen kerken gesloten en er wordt voorsnog geen parochiekerk aangewezen. Het bestaande aanbod aan diensten en vieringen per parochie-

kern blijft voorsnog gehandhaafd.

- Er komt een parochiebestuur van acht personen. Twee functies zijn al ingevuld. Pastoor Pieter Scheepers wordt, als de nieuwe pastoor, automatisch de voorzitter. Nico Kwantes zal als vice-voorzitter gaan optreden. De portefeuilles secretaris, penningmeester, personeel en vrijwilligersbeleid, vastgoed en gebouwen, communicatie & PR en begraafplaatsen worden in de komende maanden ingevuld.
- Het bestuur bepaalt het beleid voor de gehele parochie. De uitvoering van het beleid geschiedt via vier zogenaamde parochiekern-commissies, die alle zaken voor de betreffende parochiekern coördineren.
- Vooruitlopend op de nieuwe parochie was er al één pastoraatsgroep gevormd met vertegenwoordigers vanuit elke parochiekern.
- De bestaande parochiesecretariaten worden gehandhaafd. Er komt een parochiesecretariaat voor de nieuwe parochie. Alle secretariaten gaan werken met hetzelfde administratief systeem. Dat geldt ook voor de financiële administratie. Overigens wordt nu al vaak met dat uniforme systeem gewerkt.
- Het postadres voor de Johannes XXIII-parochie wordt de pastorie van Berkel, waar pastoor Pieter Scheepers woont.
- Alle financiële middelen en bezittingen worden per 1 september 2012 in de

nieuwe parochie ingebracht.

- De bestaande begraafplaatsen blijven gehandhaafd.
- Er komt één parochieblad: Vierklank en één website voor de nieuwe parochie met herkenbare deelsites per parochiekern.

Grote veranderingen?!

Al met al gaat het om grote veranderingen. Vier zelfstandige parochies met een eeuwenlange historie gaan immers op in één nieuwe parochie. En toch verandert er voor de meeste parochianen op korte termijn niet veel. Al zult u wel merken dat er meer wordt samengewerkt en met elkaar wordt afgestemd. We zijn er van overtuigd dat we met de samenvoeging een stevig fundament hebben gelegd om ook in de toekomst een vitale parochiegemeenschap te kunnen blijven, die als dichtbij en herkenbaar wordt ervaren.

Op zondag 26 augustus zullen we, samen met hulpbisschop Rob Mutsaerts, de start van de nieuwe Johannes XXIII-parochie vieren. Uiteraard houden we u in de komende maanden op de hoogte, met name via deze Vierklank.

*Nico Kwantes,
voorzitter Stuurgroep Fusie*

De preek van verdoemenis en hel
schalde door de kerk
ik werd er angstig van
dit was toch geen Gods werk

Nu is de eucharistieviering
zoals het moet een feest
met blijdschap vieren wij
dat Jezus op aarde is geweest

Naar zijn voorbeeld
proberen we te leven
om de mensen om ons heen
wat licht en vreugde te geven!

“Wiedurft communicatie” adviseert

De afgelopen maanden is er via verschillende kanalen informatie verstuurd over de fusie van de parochies St. Caecilia (Enschot), St. Joseph (Biezenmortel), St. Lambertus (Udenhout) en St. Willibrordus (Berkel). Ook wij, van “Wiedurft Communicatie”, hebben ons met deze verandering bezig gehouden.

“Wiedurft Communicatie” is een studentencommunicatiebureau dat werkzaam is vanuit Fontys Hogeschool Communicatie te Eindhoven. Onder begeleiding van twee docenten van onze opleiding adviseren wij de stuurgroep, die aange-

steld is voor het fusietraject, hoe de informatie rondom de fusie gebracht kan worden naar de doelgroepen van de vier parochies. Deze doelgroepen zijn onder andere de vrijwilligers en de kerkbezoekers. Met deze adviezen werken wij toe naar de streefdatum van de fusie, die is vastgelegd op zaterdag 1 september 2012.

Het contact dat wij hebben met de parochies verloopt via Kees de Graaf. Hij voorziet ons van alle informatie en bespreekt onze adviezen binnen de stuurgroep. De komende maanden zullen wij

daarom veel contact hebben met hem en zullen er regelmatig gesprekken gevoerd worden over de fusie. Graag zetten wij ons in om de Zalige Paus Johannes XXI-II-parochie succesvol van start te laten gaan.

“Wiedurft Communicatie” zet zich volledig in om de parochie hierbij te ondersteunen en te adviseren.

*Sanne van der Veen
Kirsten Vesters
Britt Vierhout*

20 Jaar rouwkamer Berkel

Op 1 april j.l. was het 20 jaar geleden dat de rouwkamer van Berkel aan de pastoor Goossensstraat in gebruik werd genomen. Het uitgangspunt indertijd was dat de rouwkamer een ruimte moest gaan worden voor opbaring van de parochianen van Berkel, maar ook voor mensen die buiten de parochie woonachtig zijn.

Een plek waar mensen afscheid kunnen nemen van hun dierbare overledenen.

De nabestaanden kunnen in overleg met de beheerder, op elk tijdstip en zo vaak als wenselijk is, een bezoek brengen zonder

dat daar extra kosten aan verbonden zijn. Zoveel mogelijk aansluiten bij de behoefte van de familie, dat is waar de beheerder naar streeft.

Werken in een sfeer van liefde en respect; waar privacy ook belangrijk is. onzichtbaar aanwezig zijn in woord en daad.

Er geldt geen limiet aan het aantal dagen van opbaring en men is niet gebonden aan vaste bezoektijden. Kortom, een bijzondere plek waar u zich op uw gemak voelt en waar u in alle rust afscheid kunt nemen.

De rouwkamer is voorzien van zowel kist- als kamerkoeling.

De parochie berekent een tarief dat ver onder de norm van andere rouwcentra ligt.

Wilt u meer informatie of een afspraak maken voor een bezoek aan de rouwkamer dan kunt u contact opnemen met beheerder Sjef Roosen via 06-13609622 of met het parochiesecretariaat via 013-5331216.

Johannes XXIII, een lachende paus

Dinsdag 22 juli 1975: na twee dagen dwalen door de lagunestad Venetië rij-

den wij 's morgens in alle vroegte bij Padua de autostrada op tot aan de afslag Bergamo. Ons doel: Sotto il Monte, het kleine geboortedorp van paus Johannes XXIII. We parkeren er onze auto voor 150 Italiaanse lire (8 eurocent!), kijken wat rond en bezoeken zijn ‘casa natale’ (geboortehuis). Twaalf jaar na zijn overlijden is er in Sotto il Monte nog zeker geen sprake van een druk bezocht pelgrimsoord; maar dat zal sinds 2000, na zijn zaligverklaring, ongetwijfeld wel wat veranderd zijn. De officiële naam van het kleine dorp heeft in ieder geval de toevoeging Johannes XXIII gekregen en hij staat momenteel prominent op de homepage van de gemeentelijke website.

Elf jaar was ik, toen boerenzoon Angelo Guiseppe Roncalli (* 1881) in Rome tot paus werd gekozen. Ongetwijfeld werden zwart-wit beelden daarvan uitgezonden op televisie, maar mijn ouders behoorden toen niet tot de enkele dui-

zenden mensen die zich zo'n modern (en duur) apparaat in de huiskamer konden permitteren. Laat staan dat wij naar Rome konden reizen om de paus te zien. Helaas heb ik Johannes XXIII nooit in levenden lijven mogen aanschouwen. De eeuwige stad bezochten wij pas in februari 1997, 'drie pausen' (Paulus VI, Johannes Paulus I en II) later. Vierendertig jaar na zijn overlijden liepen wij langs zijn graftombe in de crypte van de Sint Pieter, waar zijn dode lichaam te rusten was gelegd. Na zijn zaligverklaring werd zijn stoffelijk overschot overigens naar de boven de crypte gelegen kerk overgebracht en in een reliekschrijn gelegd. Tot op de dag van vandaag leggen vele bedevaartgangers als dankbare herinnering bloemen bij hem neer.

Johannes XXIII... Toen hij in 1958 als paus deze naam koos, zei hij: “Ik zal Johannes heten. Deze naam is me dierbaar, omdat het de naam is van mijn

vader. Hij is dierbaar ook omdat het de naam is van de nederige parochie, waar ik werd gedoopt.” Als kerkhistoricus moet hij ongetwijfeld geweten hebben, dat de paus Johannes vóór hem ook een Johannes XXIII was - een tegenpaus in Pisa van 1410-1415. Sindsdien was de naam Johannes nooit meer door een paus aangenomen. Het herinnerde misschien te veel aan deze periode van het zogeheten Westers Schisma.

Johannes XXIII werd aanvankelijk als ‘tussenpaus’ beschouwd, maar dat zou niet lang duren. Zijn encyclieken *Mater et Magistra* (1961) over een moderne christelijke sociale leer en *Pacem in Terris* (1963), handvest van de internationale katholieke vredesbeweging, staan ook nu nog als een huis. Maar Johannes was in de eerste plaats de paus van het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1964), dat hij in 1959 volslagen onverwachts aankondigde en waarvan hij een *aggiornamento* verwachtte, een up to date-brengen van de kerk. Het einde van dit concilie heeft hij helaas niet meer mogen meemaken: hij overleed in 1963.

Misschien meer nog als ‘de paus van het concilie’ herinneren velen hem als de ‘lachende paus’. Johannes XXII had een groot gevoel voor humor, waarmee hij op een verrassende manier bressen sloeg in de taaie ceremonies en protocollen van het Vaticaan. Een goede vriend van ons vertelde onlangs nog dat hij in een particuliere audiëntie bij deze paus zag, hoe deze de speech die hij in handen kreeg gedrukt, even openvouwde, inkeek en vervolgens in zijn zak stak om vervolgens de aanwezigen á l’improviste toe te spreken, tot grote ontsteltenis en ongerustheid van de aanwezige Vaticaanse hoogwaardigheidsbekleders... Als Johannes XXIII van de tekst van zijn toespraken afweek en zijn ogen opsloeg boven de rand van zijn bril, spitsten de toehoorders hun oren: ze konden er immers zeker van zijn dat er wat tintelends over zijn lippen zou komen; hetgeen ook meestal zo was. Spontane woorden van mens tot mens, uit het hart gegrepen. Natuurlijk

haalden zijn kwinkslagen en bon mots de *Osservatore Romano* (de ‘officiële krant’ van het Vaticaan) nooit. Maar de Duitse protestantse journalist Kurt Klinger verzamelde in zijn boekje *Ein Papst lacht* (1963) een aantal kostelijke anekdotes van deze paus.

Ik en de paus

De misdienaar – een brave augustijner pater – maakte tijdens de heilige mis in de persoonlijke kapel van de paus veel te veel buigingen. Het beviel Johannes helemaal niet dat nu juist hij zo harts-tochtelijk werd geassisteerd en op een mooie ochtend zei hij tegen die misdienaar: ‘Van morgen af dient u mij bij de mis net zo eenvoudig als iedere andere celebrant. Doe me dat genoeg. En als u daarom door een of andere hoge heer berispt zal worden, zeg dan maar gewoon: ik en de paus hebben dat zo afgesproken!’

Hondenleven

Tijdens een van zijn rondritten vroeg Johannes XXIII eens aan een jongen van twaalf jaar hoe hij heette. “Ik heet Giovanni”, zei de knaap. “Een goede naam,” antwoordde de paus, “ik heet ook Giovanni.” “En wat wil je later worden, als je groot bent?” wilde de paus verder weten. “Paus, net als jij,” antwoordde de jongen zonder aarzelen. Iedereen lachte. De ambtenaren van het Vaticaanse hof echter niet zonder enige terughouding. Johannes XXIII legde zijn zware boerenhand op de schrielse schouder van het jongetje en fluisterde hem toe, luid genoeg dat de omstanders zijn woorden konden horen: “Heb jij even een zwaar beroep uitgezocht! Je kunt het van mij aannemen, het is een hondenleven!”

Minestrone

De keuken in het Vaticaan werd destijds gerund door vijf Italiaanse zusters van Vincentius. Wat iedereen in het Vaticaan destijds al langer dacht: paus Johannes zou zeker eens een keer een kijkje in de keuken willen nemen. Toen hij op een dag daar binnenstapte, zei hij vrijwel meteen op achteloze toon:

“Maak toch niet zo’n drukte van het koken. Denkt liever aan jullie zieleheil!” De binnenpret om het goed gelukte grapje stond op zijn gezicht te lezen. Hoewel de paus allerm minst de minachting voor goed eten van zijn voorganger deelde, maakten de zusters niet zo veel drukte van het koken. Hun zieleheil daarentegen kwam bepaald niets tekort. Om de bedrijvige vrouwen echter niet zijn lof te onthouden, liep Johannes op de eerste ketel toe, liet het deksel oplichten en snoof de geur van de borrelende minestrone op. “Hmmm, buono!” vond hij. Hij liet zich een lepel geven en proefde. Intussen sloegen de zusters onzichtbare kruisjes... “Goede soep,” oordeelde Johannes, nadat hij geproefd had. “Ook al gaar.” Erg overtuigd klonk het niet, maar de zusters ademden toch bevrijd op. Ze hadden iets ergers verwacht. “Maar ze mocht gerust wat pittiger zijn,” voegde Johannes eraan toe. “Een beetje kruidigheid zou geen kwaad doen. Strooi er maar wat meer geraspte kaas in, dan wordt ze smakelijker en zijn onze klanten tevredener.”

Jan Simons

Hulpvraag aan kerken groeit

Door de financiële en economische crisis is de hulpvraag aan de kerken sinds 2009 verdubbeld. Dat zegt Hub Crijns van de werkgroep “Arme Kant van Nederland”. De voedselbanken kunnen minder uit-

delen. Die draaien namelijk op productieoverschotten en die worden door de crisis steeds kleiner. De werkgroep heeft geconstateerd dat veel hulpvragen bij de kerken terecht komen. Samen met ande-

re organisaties heeft de “Arme Kant van Nederland” bij de regering aan de bel getrokken om de verarming van kwetsbare groepen een halt toe te roepen.

ff w88 ksnap r nx vn

Een cryptische titel, vindt u niet? Toch zal het voor veel jongeren vlot leesbaar zijn. Sms-taal noemt men het wel. Een nieuwe "taal" die spontaan is ontstaan in het digitale tijdperk. Het kon natuurlijk niet uitblijven dat ook de bijbel (gedeeltelijk) in deze taal is vertaald.

"D Hr=mun hrdr, dus hbk als wt knodg hb!"
"De Heer is mijn herder, dus heb ik alles wat ik nodig heb". De bijbelvasten zullen dit met de ogen dicht meteen klasseren als vers één van psalm 23. Nog eentje?

"Bn A&Oo, d1ste&dlst, tbgn & 't ynd"
"Ik ben de Alfa en de Omega, de eerste en de laatste, het begin en het einde".
Specifieke taal voor een specifieke groep. Heeft u wel eens een gesprek gevolgd van technuten onder elkaar? Vaak is er geen touw aan vast te knopen en u haakt waarschijnlijk al snel af. Elke groep hanteert een eigen vaktaal, een eigen jargon zoals dat zo mooi heet.
Wanneer je elkaars taal niet spreekt, begrijp je elkaar niet en wordt de onderlinge communicatie belemmerd. Van een goede dialoog is dan geen sprake.

Ook in "de kerk" is er sprake van vaktaal. Uitdrukkingen en zegswijzen die voor de doorsnee parochiaan heel bekend in de

oren klinken, zijn voor niet-kerkgangers vaak onbegrijpelijk en nietszeggend.

Enkele voorbeelden met reacties:
Heer, ik ben niet waardig dat Gij tot mij komt. : Hoezo, ben ik niet waardig!
Credo in unum Deum : Dat is toch een taal die geen mens meer begrijpt, laat staan spreekt.
Vader, Zoon en Geest : Er is toch maar één God?

Zoals ik hierboven al schreef is er een grote kans dat je afhaakt wanneer je geconfronteerd wordt met dit, voor jouw, onbegrijpelijke jargon. Gezien de afnemende betrokkenheid bij het kerkgebeuren blijkt dat veel mensen inderdaad afhaken. Het is te kort door de bocht om het jargon van "de kerk" als oorzaak aan te wijzen voor de afnemende interesse, maar ik denk wel dat het medeoorzaak is.

...En allen werden vervuld van de H. Geest en begonnen op luide toon te spreken in vreemde talen, zoals hun door de Geest werd ingegeven.... (Handelingen 2,4)

Zou het helpen om ook de volkstaal van 2012 aan de vreemde talen toe te voegen?

Jack Swaanen

Zanggroep Inbetween in concertzaal Tilburg

"Onze eigen zanggroep in de Concertzaal in Tilburg?" zult u zich afvragen. Jawel! In de concertzaal!

Inbetween uit Berkel-Enschot bestaat 15 jaar. En viert dat met een avondvullende, adembenemende productie in de Concertzaal op 2 juni a.s. Samen met de MidWest Band (de bigband van het politiekorps midden en west Brabant) en Vocal Group Des Unique (onlangs nog op de derde plaats geëindigd op hét festival voor Nederlandse a-cappella groepen). Onder de titel "Around The World in 80

Songs" wordt u meegenomen op een wereldreis met muziek uit alle werelddelen. Zorg dat u deze prachtige happening niet mist! Kaarten kunt u bestellen via peter@freelaunch.nl of zijn verkrijgbaar bij de Concertzaal. Tijdens de vieringen met Inbetween in onze kerken zullen kaarten, na afloop van de viering, beschikbaar zijn. Voor de prijs hoeft u het niet te laten. Voor €10,- bent u verzekerd van een avond muzikaal vermaak.
Noteer dus in de agenda: **2 juni, Concertzaal (aanvang 20:15 u).**

Wegwijzer in de Z. Paus Johannes XXIII-parochie

De zalige Paus Johannes XXIII-parochie wordt in de toekomst gevormd door de parochiekernen Berkel – Enschoot – Udenhout – Biezenmortel en behoort tot het dekenaat Tilburg, één van de 12 dekenaten binnen het bisdom Den Bosch. Het pastorale team bestaat uit pastoor-teamleider P. Scheepers, pastoor G. Looyard, pater S. van Laarhoven en zr. Augusta de Groot. Zij zijn te bereiken via het pastoraal steunpunt.

Website: www.kerksite-beu.nl
www.parchiebiezenmortel.nl

Willibrorduskern

Kerkgebouw St. Willibrordstraat 1
Pastoraal steunpunt
St. Willibrordstraat 3,
5056 HS Berkel-Enschot. 013-5331216
Secretariaat geopend op werkdagen van 09.00-12.00 uur
E-mail willibrordus.berkel@home.nl
Bankrekening 1068.04.154
Eucharistieviering zondag 11.00 uur, maandag 19.00 uur, vrijdag 09.30 uur

Caeciliakern

Kerkgebouw Kerkstraat 4
Pastoraal steunpunt
Kerkstraat 2, 5056 AC Berkel-Enschot, 013-5331215
Secretariaat geopend op werkdagen van 09.00-12.30 uur
E-mail st.caecilia@planet.nl
Bankrekening 1068.04.030
Eucharistieviering zondag 09.30 uur, dinsdag 09.30 uur, donderdag 19.00 uur

Lambertuskern

Kerkgebouw Slimstraat 9
Pastoraal steunpunt
Slimstraat 7, 5071 EG Udenhout, 013-5111215
Secretariaat geopend op werkdagen m.u.v. woensdag van 12.30 tot 17.00 uur
E-mail lambertusudenhout@home.nl
Bankrekening 15.20.06.400
Eucharistieviering zaterdag 19.00 uur, zondag 10.00 uur, dinsdag 09.00 uur, donderdag 09.00 uur

Josephkern

Kerkgebouw Capucijnenstraat
Pastoraal steunpunt
Capucijnenstraat 17,
5074 PE Biezenmortel, 013-5111581
Secretariaat via het pastoraal steunpunt.
E-mail info@parochiebiezenmortel.nl
Bankrekening 1520.04.750
Eucharistieviering zondag 10.00 uur.